

نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	دوره پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۲۶
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

		(الف) قافیه (۵/۰ نمره)																																												
		در بیت:																																												
۰/۲۵	۰/۲۵	ما را همه شب نمی برد خواب ای خفته روزگار دریاب الف) حروف اصلی قافیه را مشخص کنید. ب) نوع قاعده قافیه را بنویسید.																																												
		(ب) عروض (۲ نمره)																																												
		۲ با توجه به تقطیع و علامت گذاری بیت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. ای که دستت می رسد کاری بکن پیش از آن کز تو نیاید هیچ کار																																												
		<table border="1"> <tr> <td>کُن</td> <td>ب</td> <td>ری</td> <td>کا</td> <td>سَد</td> <td>ر</td> <td>می</td> <td>تَت</td> <td>دَس</td> <td>کِ</td> <td>ای</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>کار</td> <td>چ</td> <td>هی</td> <td>ید</td> <td>یا</td> <td>ن</td> <td>ت</td> <td>گز</td> <td>زان</td> <td>ش</td> <td>پی</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> </tr> </table>	کُن	ب	ری	کا	سَد	ر	می	تَت	دَس	کِ	ای	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	کار	چ	هی	ید	یا	ن	ت	گز	زان	ش	پی	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
کُن	ب	ری	کا	سَد	ر	می	تَت	دَس	کِ	ای																																				
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-																																				
کار	چ	هی	ید	یا	ن	ت	گز	زان	ش	پی																																				
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-																																				
۰/۲۵	۰/۲۵	الف) یک اختیار زبانی در بیت بیابید. ب) کدام رکن در بیت تکرار شده است؟ ج) نام وزن حاصل از تکرار ارکان را بنویسید.																																												
۰/۲۵	۰/۲۵	۳ اختیار وزنی قلب در رکن « مفتعلن » و رکن رخ می دهد. الف) مفاعیلن ب) فعلاتن ج) مفاعیلن																																												
۰/۵	۰/۵	۴ دو دلیل برای ذوری بودن وزن بیت زیر بنویسید. روی تو چون نوبهار جلوه گری می کند زلف تو چون روزگار پرده دری می کند ارکان معادل هجاهای زیر را بنویسید. الف) - U - - ب) U - -																																												
		(پ) معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره)																																												
۰/۵	۰/۵	۶ این پیغامبر که در وجود آمده است به بلاغت رسد.																																												
۰/۵	۰/۵	۷ آرزوی خانمان برخاست.																																												
۰/۵	۰/۵	۸ سیم بخیل از خاک وقتی برآید که او در خاک رود.																																												
۰/۵	۰/۵	۹ در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که ترک خود کند.																																												
۰/۵	۰/۵	۱۰ من از این صنعت ندارم هیچ دست																																												
۰/۵	۰/۵	۱۱ خونت با خون بهایت حقیقت در یک تراز ایستاد.																																												
۱	۱	۱۲ هر که آمد به جهان نقش خرابی دارد در خرابات بگویند که هشیار کجاست؟																																												
۱	۱	۱۳ سهل است اگر بال و پری نقصان این پروانه شد کان شمع سامان می دهد از شعله زرین بالها																																												
		«ادامه سوالات در صفحه بعد»																																												

نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۲۶
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

(ت) درک مطلب (۴نمره)		
۱۴	با توجه به بیت زیر، منظور از «دوم دجله» چیست؟ یک ره ز لب دجله منزل به مداین کن / وز دیده دوم دجله بر خاک مداین ران	۰/۵
۱۵	مفهوم عبارت «خسرو عنان عظمت کشیده دارد.» چیست؟	۰/۵
۱۶	عبارت « شب پراگنده خُسبِ آن که پدید / نبود وجه بامدادانش » در توصیف درویشان است یا توانگران ؟	۰/۵
۱۷	بیت « با صد هزار جلوه برون آمدی که من / با صد هزار دیده تماشا کنم تو را » با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟	۰/۵
	الف) یار بی‌پرده از در و دیوار / در تجلی است یا اولی‌الابصار ب) طوبی و سدره گر به قیامت به من دهند / یک جا فدای قامت رعنا کنم تو را	
۱۸	در بیت زیر خطاب «ای پرستو» به کیست؟ « کی بر این کلبه طوفان زده سر خواهی زد / ای پرستو که پیام آور فروردینی»	۰/۵
۱۹	مفهوم کنایی « خودم را به عنوان او دم چک گرفتم.» چیست؟	۰/۵
۲۰	در کدام یک از بیت‌های زیر، ویژگی «خود اَتهامی» دیده می‌شود؟ الف) من زخم‌های کهنه دارم بی‌شکیم / من گرچه اینجا آشیان دارم غریبم ب) در برگ ریز باغ زهرا برگ کردیم / زنجیر خاییدیم و صبر مرگ کردیم	۰/۵
۲۱	مفهوم مصراع «جدّ جدّ، تمییز هم برخاسته است» چیست؟	۰/۵
(ث) خودآزمایی (۱/۵نمره)		
۲۲	منظور از «گود کبود» در شعر « آب را بلعیده در گود کبود و هر زمان ، بی‌تابی اش افزون، / می‌کند زین آب‌ها بیرون، / گاه سر، گاه پا» چیست؟	۰/۵
۲۳	در بیت « طیب از طلب در دو گیتی میاسا / کسی چون میان دو منزل نشیند؟ » منظور از «دو منزل» چیست؟	۰/۵
۲۴	منظور شاعر از « شهر» در سروده « تمام شهر خورشید چهارده ساله مرا / به سمت سحرگاه آسمان می‌بردند» چیست؟	۰/۵
(ج) معنی واژه (۰/۵ نمره)		
۲۵	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) کتابه رنگین و فرش رُخام انداخته. ب) زودتر برمی‌کند خشت و مَدَر.	۰/۵
(چ) دانش‌های ادبی (۲/۵نمره)		
۲۶	توضیح زیر، مربوط به کدام نشریه است ؟ « این مجله در سال ۱۳۶۹ منتشر شد و جریان طنزی را که پیش از انقلاب مجله توفیق به وجود آورده بود، کمال بخشید. شعر نثر و کاریکاتور این مجله ویژگی‌های ممتازی دارد از جمله: اجتناب از طنز سطحی و مبتذل.»	۰/۲۵
«ادامه سؤالات در صفحه بعد»		

نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۲۶
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۲۷	هر یک از شخصیت‌های ادبی گروه «الف» خالق کدام اثر ادبی در گروه «ب» است؟ (توجه: در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۷۵										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه «الف»</th> <th>گروه «ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- جامی</td> <td>عدل الهی</td> </tr> <tr> <td>۲- عین القضات</td> <td>تمهیدات</td> </tr> <tr> <td>۳- استاد مطهری</td> <td>هفت اورنگ</td> </tr> <tr> <td></td> <td>رجعت سرخ ستاره</td> </tr> </tbody> </table>	گروه «الف»	گروه «ب»	۱- جامی	عدل الهی	۲- عین القضات	تمهیدات	۳- استاد مطهری	هفت اورنگ		رجعت سرخ ستاره	
گروه «الف»	گروه «ب»											
۱- جامی	عدل الهی											
۲- عین القضات	تمهیدات											
۳- استاد مطهری	هفت اورنگ											
	رجعت سرخ ستاره											
۲۸	درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر را مشخص کنید. الف) در سبک دوره بازگشت، لغات عامیانه بیشتر به چشم می‌خورد. ب) استفاده فراوان از تمثیل و ارسال مثل و اسلوب معادله از ویژگی‌های ادبی سبک هندی است.	۰/۵										
۲۹	آرایه ادبی مناسب را از داخل کمانک مقابل بیت‌های زیر، انتخاب کنید. الف) غیبت نکرده‌ای که شوم طالب حضور ب) عجب نیست از گل که خندد به سروی ج) درختان را دوست می‌دارم/ که به احترام تو قیام کرده اند/ و آب را/ که مهر مادر توست (تضمین - حسن تعلیل)	۰/۷۵										
۳۰	کدامیک از آثار زیر از سفرنامه‌های جلال آل احمد نیست؟ الف) خسی در میقات (ب) اورازان (ج) دُرّ یتیم خلیج (د) سرگذشت کندوها	۰/۲۵										
	ح) حفظ شعر (۱ نمره)											
۳۱	مصراع‌های زیر را کامل کنید. الف) ای آدم‌ها که بر..... بساط دلگشا دارید / نان به سفره ، جامه‌تان بر تن، یک نفر در آب می‌خواند شما را ب) آن کس است اهل بشارت که اشارت داند هست بسی، محرم اسرار کجاست ؟ ج) کاهش تو من دارم و من می‌دانم که تو از دوری چه‌ها می‌بینی	۱										
	خ) نقد ادبی (۳ نمره)											
۳۲	منظور از نقد بررسی و ارزیابی کاربرد زبان و اصول و قواعد آن در یک اثر ادبی است اعم از شعر یا نثر. الف) لغوی (ب) اجتماعی (ج) فنی (د) تاریخی	۰/۵										
	«ادامه سوالات در صفحه بعد»											

نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	دوره پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۲۶
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		
ردیف	سؤالات		نمره
۳۳	هر یک از نظریه‌های زیر از کیست؟ الف) ادبیات، محصول زمان، محیط اجتماعی و نژاد است. ب) ما مدافع استقلال هنریم، برای ما هنر وسیله نیست، بلکه هدف است.		۰/۵
۳۴	به سؤالات پاسخ دهید: الف) « نصیحت نامه » چند باب دارد؟ ب) نویسنده آن کیست؟		۰/۵
۳۵	مولوی برای القای حقیقت از و استفاده می‌کند.		۰/۵
۳۶	ناقدان برای نثر دو سبک قائل شده‌اند؛ آن دو را نام ببرید.		۰/۵
۳۷	به نظر ارسطو هدف شعر، چیست؟		۰/۵
	«در پناه دین خدا سربلند و سرافراز باشید»		جمع نمره
			۲۰

باسمه تعالی

ساعت شروع: 8 صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تاریخ امتحان: 99/3/26		دوره پیش‌دانشگاهی
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال 1399	
نمره	راهنمای تصحیح	
		ردیف

با سپاس از مصححین گرامی، این راهنما جهت سهولت و هماهنگی در امر تصحیح ارائه می‌گردد. بدیهی است که نظر همکاران ارجمند صائب بوده و به پاسخ‌های درست و مشابه دانش آموزان نمره تعلق می‌گیرد.

الف) قافیه (0/5 نمره)

1- الف) اب (0/25) ص 14 ب) دو (0/25)

ب) عروض (2 نمره)

2- الف) اختیار زبانی حذف همزه در هجای سوم مصراع دوم یا بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه (کسره اضافه) در هجای پنجم مصراع

دوم (0/25) ب) فاعلاتن (0/25) ج) رمل (0/25) ص 34 و 50

3- گزینه الف (مفاعله) (0/25) ص 40

4- 1) ارکان متناوب دارد. 2) بعد از پاره اول هر مصراع مکث بالقوه وجود دارد. 3) هجای پایان هر نیم مصراع (مثل پایان مصراع بلند

است. 4) هجاهای هر مصراع زوج است. (دو مورد کافی است. هر مورد 0/25) ص 58

5- الف) مستفعلن (0/25) ب) فاعولن (0/25) ص 28 و 29

پ) معنی و مفهوم شعر و نثر (5 نمره)

6- این پیامبری که به دنیا آمده است به پیامبری می‌رسد. (0/5) ص 75

7- آرزوی دیدار یار و دیار کردند. (0/5) ص 84

8- ثروت و اندوخته بخیل هنگامی از خاک بیرون می‌آید که خود او مرده و در خاک رفته باشد. (0/5) ص 96

9- ورود به وادی عشق برای کسی ممکن می‌شود که تعلقات مادی را ترک کرده باشد. (0/5) ص 153

10- من از این کار دست برنمی‌دارم. (0/5) ص 157

11- حقیقت که خون بهای توست با خون تو هم ارزش است (خون تو عین حقیقت است) (0/5) ص 141

12- هر که به این دنیا می‌آید، به واسطه عشق الهی نشان از مستی و ویرانی دارد. در جهان چه کسی را می‌توان یافت که از مستی

و عشق بی بهره باشد؟ (1) ص 101

13- اگر بال و پر پروانه سوخت مهم نیست. شمع با شعله خود بال و پر به پروانه می‌دهد. (1) ص 108

ت) درک مطلب (4 نمره)

14- اشک فراوان (0/5) ص 90

15- غرور را کنار بگذارد. (0/5) ص 88

16- درویشان (0/5) ص 95

17- گزینه الف (یار بی پرده....) (0/5) ص 116

18- معشوق (0/5) ص 131

19- خود را مقصر دانستم. (0/5) ص 126

ساعت شروع: 8 صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تاریخ امتحان: 99 / 3 / 26		دوره پیش‌دانشگاهی
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال 1399
ردیف	راهنمای تصحیح	
نمره		

20- گزینه ب (در برگ ریز...) (0/5) ص 142
21- به راستی قدرت تشخیص وجود ندارد. (0/5) ص 162
ث (خودآزمایی (1/5) نمره)
22- جامعه (0/5) ص 121
23- دنیا و آخرت (0/5) ص 114
24- مردم شهر (0/5) ص 136
ج (معنی واژه (0/5) نمره)
25- الف (نوعی سنگ شفاف آهکی که برای ساخت سنگ قبر به کار رود. (0/25) ص 161
ب (گل، آن چه در لابه لای خشت دیوار به کار رود (0/25) ص 156
چ (دانش های ادبی (2/5) نمره)
26- گل آقا (0/25) ص 168
27- 1- هفت اورنگ (0/25) ص 162 2- تمهیدات (0/25) ص 152 3- عدل الهی (0/25) ص 146
28- الف (نادرست (0/25) ص 111 ب (درست (0/25) ص 106
29- الف (تضاد (0/25) ص 115 ب (تشخیص (0/25) ص 114 ج (حسن تعلیل (0/25) ص 138
30- گزینه د (سرگذشت کندوها) (0/25) ص 123
ح (حفظ شعر (1) نمره)
31- الف (ساحل (0/25) ص 121 ب (نکته ها (0/25) ص 101 ج (جان (0/25) - خورشید (0/25) ص 131
خ (نقد ادبی (3) نمره)
32- گزینه الف (لغوی) (0/5) ص 173
33- الف (هیپولیت تن (0/25) ص 181 ب (تنوفیل گوتیه (0/25) ص 178
34- الف (چهل و چهار باب (0/25) ص 192 ب (عنصر المعالی (قابوس بن وشمگیر) (0/25) ص 191
35- تمثیل (0/25) حکایت (0/25) ص 187
36- متناوب (0/25) مقطع (0/25) ص 176
37- تصفیه یا تزکیه نفس (0/5) ص 180
«در پناه دین خدا سربلند و سرافراز باشید»